No. 100. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

ZONDAG, 20 AUGUSTUS.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Augustus.

Op dit oogenblik bevindt zich noch het hof, noch de Prinsen, noch de ministers in de hoofdstad; en zijn ook, gelijk men weet, de wetgevende kamers uiteengegaan.

— De hertog en hertogin *van Nemours* zijn den 13den te Nantes aangekomen en zijn door de burgerlijke en militaire autoriteiten onder den toevloed der menigte ontvangen. Aanspraken zijn er echter weinig gedaan, hetgeen aan het gebeurde te Mans toegeschreven wordt.

— Eerlang wordt de heer *de Bourmont* alhier gewacht, naar men zegt met eene zending van verscheidene leden van den oudsten tak der Bourbons, inzonderheid van den hertog *van Bordeaux*. Deze laatste zou ook voornemens zijn Engeland te bezoeken, hetgeen het hof alhier eenige bezorgdheid had ingeboezemd, zoodat men bij het Weenerhof eenige pogingen zou gedaan hebben om den Prins te verhinderen de oostenrijksche staten te verlaten, doch hetzelve had daarin niet bewilligd.

— Bij koninklijke ordonnantie is de Prins *van Joinville* geregtigd tot het bijwonen der zittingen van den admiraliteits-raad, met beraadslagende stem. Zulks mishaagt zeer de oppositie, die zich bevreesd toont dat de prins denzelfden invloed op het personeel der marine zal uitoefenen, als met den hertog *van Orleans* ten aanzien van het leger het geval was.

— Van regeringswege is de volgende telegraphische depeche bekend gemaakt:

„Bayonne, den 15 Augustus.

„De hertog *der Overwinning* heeft, aan boord der stoomboot *la Bétis*, onder dagteekening van den 30, een manifest aan de natie gerigt.

„Hij verklaart, nimmer meineedig te zijn geweest; hij ontkent de staatsregeling geschonden te hebben; zijne wenschen, Spanje verlatende, zijn voor het geluk zijns Vaderlands.

„De generaal *Arbuthnot* is *ad interim* tot kapitein-generaal van Katalonie, de brigadier *Prim* tot gouverneur van Barcelona en bevelhebber der provincie, benoemd.”

— Men kent hier thans de proclamatie, door *Espartero* den 30sten Julij aan de Spaansche Natie uitgevaardigd, alvorens hij zich op de *Malabar* inscheepte. „Ik heb (dus luidt de aanvang van dat stuk) den post van regent des Koningrijks aangenomen, om zekerheid aan de constitutie en aan den troon der Koningin te verschaffen, nadat de Voorzienigheid de edele pogingen des volks bekroond en het van de dwingelandij bevrijd had. Als eerste overheidspersoon heb ik gezworen de grondwet te handhaven, en om haar te redden heb ik haar niet geschonden. Het is aan dezen blinden eerbied dat hare vijanden hunne zegepraal te danken hebben, maar ik ben niet meineedig geworden.”

(Zie voorts aangaande den gewezen Regent Engeland hieronder).

Bij een dekreet van den 6den dezer heeft het Spaansch gouvernement de operatiekorpsen ontbonden, die zich gedurende den laatsten opstand gevormd hadden. Voorts heeft de minister van finantien een ander dekreet, betrekkelijk de geestelijke goederen, uitgevaardigd, het eerste artikel waarvan bepaalt dat het dekreet van 1 Junij laatstleden, waarbij de belasting voor de eeredienst en de geestelijkheid opgeheven werd, buiten werking wordt gesteld. De verkoop der geestelijke eigendommen zal, blijkens het laatste artikel, ingevolge de bestaande verordeningen, onbelemmerd worden voortgezet.

De bijzondere briefwisseling uit Madrid van den 10den meldt, dat de heer *Salvator Calvet* Madrid verlaten heeft, zich naar Parijs begevende, waar hij eene vertrouwelijke zending bij de koningin *Christina* moest gaan volbrengen. Deze man heeft vroeger eene betrekking in het paleis bekleed tijdens gezegde koningin regentes was.

Den eerstvolgenden zondag moest er in de salons van den hertog *Villa Hermosa* eene groote bijeenkomst van kiezers plaats hebben. De kiezers van alle kleur zouden uitgenoodigd worden om één centraal-verkiezings-comité zamen te stellen. De benoeming van den gedeputeerde *Prim* tot gouverneur van Barcelona benoemd, acht men zeer gelukkig uit hoofde van den invloed, welken deze man thans in Katalonie uitoefent.

— Berigten uit Otaheite, van den 10 Februarij, over New-York te Havre ontvangen, verhalen, dat aldaar het Engelsche linieschip *Talbot* is aangekomen, dat de Koningin *Pomare* zich dadelijk aan boord daarvan begeven heeft; dat sedert eene volksvergadering der eilandbewoners is gehouden, waarbij zij eenstemmig hebben verklaard, geene onderdanen der Franschen te willen zijn; en dat men ten gevolge van deze omstandigheden en van ontstane twisten over de vlag, dagelijks voor eene botsing tusschen de Fransche en Engelsche zeemagt voor het eiland vreesde.

— Ter beurze van heden (17 Augustus) waren genoteerd: 5 pCt. 122,75; 3 pCt. 81,20; Nap. r. 107; Spanje 27¾; Passive 4⅝; Rom. L. 105⅞.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Augustus.

Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudant, baron *Sloet van Oldruitenburgh*, heeft zich van hier naar Schotland begeven, en denkt een geruimen tijd in de hooglanden door te brengen, en zich met de jagt te vermaken.

— Eergisteren heeft lord *Monteagle*, kanselier van den exchiquer onder een vorig ministerie, in het hoogerhuis de tegenwoordige ministers ernstig aangevallen wegens hun finantieel beheer en een aantal verklaringen deswege van hetzelve afgevorderd. De hertog van *Wellington* vatte het woord, om de ingebragte beschuldigingen te wederleggen en aan te toonen dat het te kort op de raming van het budget der ontvangsten alleen aan onvoorziene omstandigheden was toe te schrijven en niet aan verkeerde berekening. Na eenige woordenwisseling, werd de motie zonder hoofdelijke stemming verworpen.

Door het hoogerhuis is thans ook bewilligd in de tweede lezing van de iersche wapenwet, olschoon de markies *van Lansdowne* en anderen meenden dat Ierland niet door zoodanige wetten, maar alleen door het van staatswege voorzien in de behoeften der R. K. geestelijkheid zou te bevredigen zijn.

In het lagerhuis heeft de heer *C. Buller* eene motie wegens de kolonisatie willen doen, maar werd daarvan teruggehouden op de verzekering der ministers, dat deze zaak eerlang het onderwerp van ernstige overwegingen bij de regering zou uitmaken. Vervolgens is de zaak van Griekenland ter spraak gekomen. De gewezen minister *Palmerston* vond geen bezwaar, voor zoo ver hij daarbij betrokken was, dat de officiële stukken betrekkelijk de diplomatieke betrekkingen tusschen Engeland en Griekenland aan het huis werden medegedeeld, en de minister *Peel* beloofde eenige stukken terstond en de overige na afloop der negotiatien wegens de geldelijke verpligtingen van Griekenland over te leggen, waarmede het huis zich tevreden betoonde.

— De storm van ll. Woensdag der vorige week heeft in onderscheidene graafschappen groote verwoestingen aangerigt. Te Cambridge alleen wordt de schade op ruim 25000 p. st. begroot. Gedurende meer dan een halfuur heerschte er eene volslagene duisterheid, slechts afgebroken door de hevigste bliksemstralen, terwijl er hagelsteenen of liever brokken ijs stroomswijs nedervielen, glazen, vensters, benevens al het te veld staande gewas, bloemen en vruchten vernielende.

— Volgens berigten van Lissabon, van den 7den Augustus, is de gewezen Regent van Spanje, *Espartero*, den vorigen avond, aan boord van het Engelsch schip *the Malabar*, voor die hoofdstad gekomen. Er bevonden zich 30 personen bij hem, onder welke *van Halen* en eenige der vorige Spaansche ministers. Hij zou voor Lissabon de komst van zijne gemalin afwachten, en alsdan naar Engeland vertrekken.

Nadat de Spaansche gezant te Lissabon zich ook tegen den Regent verklaard had, werd in den Portugeschen raad besloten, hem geen verlof om te landen te geven.

— Gisteren waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. gecons. 94 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 53¼; 5 pCt. 102; Spanje 19; 3 pCt. 26; Portugal 41⅜; Braz. 73.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Augustus.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat in het gewijzigd ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen nopens het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, weder eene verandering gebragt is, daarin bestaande, dat art. 5 alsnu zal luiden als volgt: « Het 4de en 5de hoofdstuk van het bij reglement van openbaar bestuur, van 30 november 1830 (Staatsblad no. 49), vastgesteld tarief van justitiekosten en salarissen in burgelijke zaken, blijven hunne wettelijke verbindende kracht behouden tot 1 januarij 1844."

De beraadslagingen over het ontwerp geopend zijnde, heeft de heer *Modderman* de meening te kennen gegeven, dat art. 5 alsnog eene verandering behoort te ondergaan, daar het eerste hoofdstuk van het tarief, waarin punten, die tot advocaten en procureurs betrekking hebben, vastgesteld zijn, is komen te vervallen, en deze, thans strijdig met de bedoeling van den wetgever, afgeschaft zouden blijven. Hij is van oordeel dat het eerste hoofdstuk, voor zoo veel betreft de advocaten en procureurs, voorloopig van kracht behoort te blijven.

De heer *van Rechteren* stelt voor de beraadslagingen over het ontwerp op dit oogenblik uit te stellen. Staande de Vergadering wordt een gewijzigd ontwerp aan de leden rondgedeeld en bereids eene verandering daarin aangekondigd. Eene overhaaste behandeling daarvan zou in strijd zijn met de bedoeling en den geest van het reglement van orde der Kamer.

De heer *van Goltstein* ziet het bezwaar van den eersten redenaar wel in, maar beschouwt het niet van dat overwigtig belang, om daarvoor het ontwerp af te stemmen.

De heeren *van Panhuijs* en *Sirtema Busmann* ondersteunen de bedenking van den heer *Modderman* en dringen, zoo mede de heer *Bruce*, er op aan, dat de gewijzigde voordragt weder in de Afdeelingen worde onderzocht.

De heer *Luzac* dringt almede, op grond van art. 108 der Grondwet, in dit geval op een uitstel der zaak aan. Hij is echter volstrekt geen bewonderaar van deze en andere bepalingen der Grondwet, en gelooft niet dat de zaken daarmede goed en spoedig kunnen gaan. Hij ondersteunt te dien opzigte het gevoelen van den heer *van Goltstein* en vermeent, dat de ondervinding de Kamer spoedig rijp zal doen worden en haar de noodzakelijkheid doen inzien, om veranderingen in het nieuwe reglement te maken.

De Voorzitter brengt in omvraag de questie, of het ontwerp op nieuw aan de Afdeelingen zal worden verzonden. Met eene meerderheid van 39 tegen 5 stemmen wordt daartoe besloten.

Tegen hebben gestemd de heeren *Luyben*, *Druyvesteyn*, *van Bleyswijk*, *van Goltstein* en *van Heeckeren*.

De Afdeelingen zullen zich onverwijld met het ontwerp bezig houden. Daarna zal de Centrale Afdeeling vergaderen. Inmiddels wordt de zitting tot 3 ure geschorst.

— Ten 3 ure de vergadering voortgezet zijnde, wordt door den voorzitter kennis gegeven, dat hij door Z. M. gemagtigd is, om de gevorderde grondwettige eeden af te nemen van den heer Mr. *A. Telting*, nieuw benoemd lid der kamer, voor de provincie Vriesland. — Na het afleggen der eeden, neemt de heer *Telting* zitting.

De centrale afdeeling doet verslag op het gewijzigd ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen nopens het tarief. — Ten gevolge van eene met Z. Exc. den Minister van Justitie gehoudene conferentie, is art. 5 der voordragt weder veranderd als volgt:

« Art. 5. Het bij reglement van openbaar bestuur van den 30sten November 1839 (*Staatsblad* n°. 49), vastgesteld tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken blijft, voor zoo verre de advocaten en procureurs betreft, eene wettelijk verbindende kracht behouden tot 1 Januarij 1844.»

De beraadslagingen over dat ontwerp thans geopend verklaard zijnde, heeft Z. Exc. de Minister van Justitie de gemaakte verandering toegelicht, en, onder anderen, opgemerkt, dat het der Regering altijd aangenaam is, wanneer dit zonder opoffering van beginselen kan geschieden, de wenschen der vergadering te kunnen bevredigen.

In omvrage gebragt, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden tot Vrijdag morgen, ten 11 ure, ten einde te beraadslagen over de voordragt van wet betrekkelijk de scheepssoldijen (welke beraadslagingen, alzoo een dag zijn vervroegd).

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Vrijdag is ingekomen en naar de commissie *ad hoc* verzonden een adres van den stedelijken raad te Brielle, tegen de aangeboden voordragt tot wijziging der wet op de regterlijke organisatie.

De voorzitter heeft kennis gegeven, dat tot rapporteurs nopens die voordragt benoemd zijn de heeren *van Rosenthal*, *van Akerlaken*, *den Tex*, *van Goltstein* en *van Heloma*.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over de voordragt van wet, houdende voorziening met betrekking tot het rekenpligtig beheer der scheepssoldijen.

De heeren *van Dam van Isselt*, *van Hoorn van Burgh* en *van Rappard* hebben zich vóór en de heeren *van Rechteren*, *Tromp*, *Bruce*, *van Goltstein*, *Schooneveld*, *Luzac* en *van Rosenthal* tegen het ontwerp verklaard.

Z. Exc. de minister van marine heeft het voorstel breedvoerig verdedigd.

Ter stemming overgegaan zijnde, is de voordragt aangenomen met eene meerderheid van vijf en twintig tegen drie en twintig stemmen.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn thans rondgedeeld de antwoorden der Regering op de bedenkingen, welke in de Afdeelingen vroeger gemaakt zijn tegen de voordragten van wet, uitmakende de staatsbegrooting voor de jaren 1844 en 1845. Deze begrooting wordt thans voorgesteld als volgt:

		1844.	1845.
I.	Huis des Konings	ƒ 1,250,000,	ƒ 1,250,000.
II.	Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings.	- 647,085,	- 642,285.
III.	Buitenl. Zaken. .	- 548,960,	- 548,960.
IV.	Justitie.	- 2,358,568,22,	- 2,369,198,22.
V.	Binnenl. Zaken. .	- 4,220,271,	- 4,121,006.
VI.	Hervormde Kerk.	- 1,651,588,52½,	- 1,651,588,52½.
VII.	R. K. Eeredienst	- 563,715,	- 563,415.
VIII.	Marine.	- 5,456,362,67,	- 5,456,362,67.
IX.	Kolonien.	- 99,375,60,	- 98,374,40.
X.	Nationale schuld.	-35,125,828,	-35,064,853.
XI.	Finantien, departement.	- 5,856,729,09½,	- 5,786,581,09½.
XII.	Oorlog.	-12,235,000,	-12,090,000.
		ƒ 70,013,483,11,	ƒ 69,642,623,91.

Buitendien wordt voor elk der beide jaren ƒ 500,000 voor onvoorziene uitgaven aangevraagd. Deze begrooting levert, naar die van 1843 berekend, een minder cijfer op van ƒ 4,103,358,36 voor 1844 en van ƒ 1,474,218,47 voor 1845. Naar de voorstellen in December 1842 gedaan, bedraagt het minder cijfer, voor 1844, ƒ 237,903, en voor 1845, ƒ 514,827. Het valt echter op te merken, dat voor renten van de nationale schuld, in 1843, was toegestaan ƒ 33,870,308, dat voor 1844 aangevraagd was ƒ 34,032,163, en voor 1845, ƒ 33,954,083, en dat thans voorgesteld wordt: voor 1844, ƒ 35,125,828, en voor 1845, ƒ 35,064,853, hetwelk, naar de begrooting voor 1843 gerekend, eene verhooging daarstelt van ƒ 1,255,520 voor 1844, en van ƒ 1,194,545 voor 1845, zoo dat eigenlijk de bezuiniging bedraagt ƒ 2,358,878 voor 1844 en ƒ 2,668,763 voor 1845.

Bij het hoofdstuk nationale schuld wordt gerekend op het in omloop blijven, gedurende 1844 en 1845, van al de uitgegeven schatkistbiljetten, als: een kapitaal van ƒ 9,799,950 à 4 pCt., ƒ 6,000,000 à 4½ pCt., en ƒ 9,500,000 à 5 pCt.

In de antwoorden der Regering wordt onder anderen gezegd:

» Bij de Regering bestaat, even als bij de Kamer, de overtuiging, dat er evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven behoort te bestaan, en zij wenscht met haar dat men, om dit te bereiken, niet in die mate, als zulks thans plaats heeft, afhankelijk moge zijn van de meer wisselvallige bijdragen uit de Overzeesche Bezittingen van den Staat. Zij heeft dan ook niet opgehouden, afdoende bezuinigingen in te voeren, welke tot vermindering der staatsuitgaven konden leiden, en bij het opmaken der begrooting van 1844—1845 besparingen tot een bedrag van circa een millioen gulden voorgesteld, zonder daarom af te zien van het voorbereiden van meerdere bezuinigingen; maar destijds nog onbekend met het te kort van 1842, dacht zij, dat deze laatste nog voor uitstel vatbaar waren, in afwachting der finale regeling van de zaken van België.

» Intusschen heeft de Regering begrepen dat, na de bekrachtiging van het tractaat met België, en nadat haar het te kort over 1842 was bekend geworden, tot het invoeren van meerdere bezuinigingen moest worden overgegaan, en zij heeft dienvolgens aan de Kamer kennis gegeven, dat op de begrooting van 1844 nog ƒ 1,200,000, en op die van 1845 ƒ 1,800,000 zou worden bezuinigd, ofschoon zij voor zichzelve de overtuiging heeft, dat door eene plotselinge, zoo aanzienlijke vermindering veler belangen op eene bedroevende wijze zullen worden benadeeld, en vele nuttige en hoogst wenschelijke werken zullen moeten worden nagelaten, hetwelk door eenen successiven voortgang op den weg, dien de Regering sedert 1840 heeft bewandeld, zou hebben kunnen vermeden zijn geworden.

» Naar aanleiding van, en ter voldoening aan de opgemelde verklaring, zijn de vroeger ingediende begrootingswetten herzien, en worden, voor zoover dezelve eenige verandering hebben ondergaan, hiernevens gewijzigde ontwerpen aan de Kamer overgelegd, met bijvoeging van nader opgemaakte berekeningen en uitgewerkte toelichtende staten, mitsgaders een staat van vergelijking, ten bewijze dat, ofschoon het totale cijfer der begrootingen voor het jaar 1844

slechts ƒ 237,903, 63 en van het jaar 1845 slechts ƒ 514,826, 23 minder bedraagt dan de primitief voorgedragene, de vroeger opgegeven bezuinigingen niet alleen merkelijk in de verschillende uitgaven zijn gebragt, maar over het jaar 1844 ruim ƒ 300,000 meer zullen bedragen dan vroeger is opgegeven, wanneer men daarbij in aanmerking neemt dat sommige uitgaven hebben moeten worden verhoogd, ten gevolge van het verdrag van 5 November jl., en van de sedert de indiening der begrooting uitgevaardigde wetten of daargestelde algemeene verordeningen.

» De Regering meent dan ook alsnu op de medewerking der Kamer tot vaststelling der gewijzigde begrooting te mogen rekenen, daarbij opmerkende dat eene vermindering van uitgaven ad ƒ 1,531,560,63, in vergelijking met de loopende begrooting, zoo aanzienlijk is, dat men het voorshands als onmogelijk meent te mogen beschouwen om meerdere besparingen in te voeren zonder den gang van het algemeen bestuur te belemmeren, de perceptie der belastingen aan fraudes en ontduiking prijs te geven en de militaire en physieke defensie des Lands in de waagschaal te stellen; houdende zij zich overtuigd dat de Kamer in deze hare beschouwing zal deelen, wanneer zij in overweging gelieft te nemen, dat de nu voorgedragen bezuinigingen zich niet over het geheele cijfer der begrooting kunnen uitstrekken, vermits het geheele eerste hoofdstuk, de bij de Grondwet bepaalde uitgaven voor de Staten-Generaal, de bij de wet vastgestelde jaarwedden van de Algemeene Rekenkamer, mitsgaders het hoofdstuk handelende over de nationale schuld, buiten het bereik der bespa-ringen vallen, en deze alzoo slechts op een bedrag van minder dan de helft der begrooting hebben kunnen worden toegepast.

» Overigens zal het al of niet mogelijke van het oogenblikkelijk invoeren van meerdere uitsparingen meer opzettelijk behandeld worden bij de beantwoording der aanmerkingen op elke bijzondere begrootingswet van ieder departement van algemeen bestuur."

De leden, zegt de Regering, welke bezwaar in de aangebodene begrooting hebben gevonden, omdat, naar hun beweren, niet alle Staatsuitgaven daarop zijn gebragt, hebben zich noch juist, noch volledig uitgedrukt, wanneer hun beweren, dat het bestaan van bijzondere kassen en administratien veel tot verduistering van den waren staat van 's lands financien heeft toegebragt, en daaraan voor een goed deel de tegenwoordige treurige gesteldheid van zaken zou zijn toe te schrijven, op de tegenwoordige Regering van toepassing zou moeten zijn. Immers het is zeker, dat de uitkomst over de jaren 1841 en 1842 niet door het bestaan van bijzondere fondsen of administratien, maar alleen daarom treurig is, omdat de opbrengst der gewone belastingen, en hoofdzakelijk de bijdrage uit de koloniale middelen, om bekende oorzaken, beneden het daarvoor geraamd bedrag gebleven zijn.

Voor zoo veel het gebruik van eenige Rijks fondsen, tot bijzondere einden bestemd, nog niet bij de wet geregeld is, of de fondsen niet in de gewijzigde begrooting zijn opgenomen, zullen tot zoodanige regeling speciale voorstellen worden gedaan.

Wat betreft de voorgedragene bedenking over de rente van de Staatsschuld, welke met October van elk jaar verschijnt, en welke vele leden meenen, dat slechts voor negen maanden op de begrooting voorkomt, wordt opgemerkt, dat op de begrooting van elk dienstjaar wordt gebragt de rente, die in den loop van het dienstjaar verschijnt en betaalbaar moet worden gesteld; dit heeft immer aldus plaats gehad, zonder dat zulks tot aanmerkingen heeft geleid; want de schuld is niet vorderbaar vóór den verschijndag. Elk dienstjaar wordt alzoo met de volle rente over 12 maanden belast. De gevolgtrekking, dat door deze handelwijs een volgend dienstjaar met een tekort zou aanvangen, schijnt onjuist, evenzeer als dat daardoor dienstvermenging zou plaats hebben. Het toegeven aan deze bedenking zou geen ander gevolg hebben, dan dat de helft der fondsen, benoodigd voor de rentebetalingen met April van elk jaar, reeds met het einde van het voorafgaande jaar in 's Rijks kas zou moeten aanwezig zijn, en daar drie maanden lang zou moeten verblijven, en dat het halfjaar renten, verschijnende 1°. April van ieder jaar, uit de begrootingen van twee dienstjaren zou moeten worden voldaan.

Omtrent de pensioenen, wordt door de Regering, onder anderen, aangemerkt, dat bij onderscheidene departementen reeds aan het besluit van den 29 Augustus 1842 is gevolg gegeven, en zijn de pensioenen dien ten gevolge verminderd; bij zulke, waar dit, door menigvuldige werkzaamheden en het getal van gepensioneerden, nog niet heeft kunnen plaats hebben, is dit werk reeds ver gevorderd en het vermoedelijk gevolg daarvan, op de beraming der benoodigde pensioenen, voor het jaar 1844 en 1845 toegepast. De toeneming van het geheele cijfer der pensioenen, welke desniettegenstaande plaats heeft en bevreemding heeft verwekt, is noodwendig moeten ontstaan door het opheffen der wachtgelden en het pensioneren van hen, die dezelve genoten, voor zoo ver zij daarop aanspraak zijn bevonden te hebben, welke eerstgemelden op de loopende begrooting nog voor meer dan ƒ 400,000 voorkomen en bij de thans in onderzoek zijnde begrooting geheel achterwege zijn gelaten.

Het lot, aan een vroeger voorstel wegens eene wet op de pensioenen te beurt gevallen, heeft de Regering geenszins doen besluiten, om van nadere pogingen deswege af te zien. Daar echter de meeningen der leden zoo zeer onderling verschilden, dat de Regering vruchteloos gepoogd heeft eene meerderheid te kunnen, zoo heeft zij gemeend, voor alsnog, en bij meer dringende aangelegenheden, geen nader voorstel van wet over de pensioenen te moeten doen, te minder, daar men zich niet kan herinneren, dat eenige toezegging daartoe door den Minister van Finantien zou zijn gedaan.

Tot oplossing en wederlegging der bedenkingen, welke tegen den vorm, waarin de verschillende hoofdstukken thans vervat zijn, zijn ontstaan, zegt de Regering, dat de voorgestelde begrootingswetten voor alle hoofdstukken stelsel- en gelijkmatig zijn ingerigt. Vroeger bestond er in de wijs van zamenstelling veel verschil tusschen de onderscheidene departementen van algemeen bestuur, doch toen ook waren de berekeningen, die tot grondslag strekken, meer bepaaldelijk als inlichtingen te beschouwen, om aan te toonen, voor welke waarschijnlijke behoeften het cijfer der begrooting de zamengetrokkene som uitmaakte. Door de wet van den 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), bij welker 23ste artikel eene verevening en verantwoording per artikel is bepaald, werd het noodig, het bedrag per artikel op eene wettige wijs vast te stellen, van daar het tegenwoordig voorstel, om de staten van berekening, het bedrag per artikel aanwijzende, in de wet op te nemen. De specificatie van al de onderdeelen, in de afzonderlijke bijdrage of toelichtende staten voorkomende, en tot veelvuldige bijzonderheden afdalende, kan en behoeft, om dezelfde reden, niet in de wet voor te komen, want het zijn niet deze onderdeelen, waarop, volgens de wet van den 5 October, afzonderlijk moet verevend worden. Eene meerdere uitbreiding aan de met de wet vast te stellen berekeningen te geven, zou noodwendig vele moeijelijkheden en stagnatie in de dienst veroorzaken, zoo als werkelijk ten opzigte van de loopende begrooting ondervonden zijn, omdat het onmogelijk is, alle noodige uitgaven te specificeren, of te voorzien, welke veranderingen in de uitgaven, voor sommige onderdeelen, in den loop van twee dienstjaren noodig kunnen worden.

In antwoord op deswege gemaakte aanmerkingen, zegt de Regering, dat, door de voorgestelde inrigting der begrootingswetten, geenszins te kort wordt gedaan aan de bevoegdheid tot overschrijving van het eene artikel naar het andere van hetzelfde hoofdstuk.

De verwezenlijking van het denkbeeld, om nevens de geldkolom van de geraamde benoodigdheden te voegen eene andere geldkolom, aanwijzende hoeveel, volgens het laatst afgesloten dienstjaar, voor gelijksoortig onderwerp werkelijk besteed is, zou, zegt de Regering, tot onduidelijkheid en tot verkeerde gevolgtrekking aanleiding geven, vooral uit aanmerking van den afstand tusschen het in vergelijking te brengen verloopen en de toekomstige dienstjaren, in verband met de verschillende inrigting der begrootingen over die dienstjaren.

Daar, volgens het voorstel der Regering, de berekeningsstaten een deel der begrootingswetten zullen uitmaken, en met de wet in het *Staatsblad* zullen worden geinsereerd, schijnt daarmede niet vereenigbaar het door de leden aangegeven denkbeeld, dat die staten zouden onderteekend worden door het hoofd van departement, onder wiens verantwoordelijkheid de sommen bij zoodanig hoofdstuk toegestaan, zullen worden uitgegeven.

— Aan de Twee[illegible]gewijzigd ontwerp van wet op de middelen, tot bestrijding der uitgaven van de tweejarige staatsbegrooting over 1844 en 1845.

In de raming heeft men het oog gehouden op de uitkomsten van het verleden jaar. Onder de middelen is thans ook opgenomen de belasting op de inkomsten van vaste goederen, renten en ambten, uitgetrokken tegen een bedrag van ƒ 5,300,000.

Als tiende middel worden opgenomen de sommen, in de jaren 1844 en 1845 beschikbaar zullende blijven, als het batig slot van de ontvangsten en uitgaven der volkplantingen en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, overeenkomstig art. 59 der Grondwet, en die, wanneer het juist bedrag daarvan zal kunnen worden bepaald, nader bij de wet aan de schatkist zullen worden toegewezen.

Het getal opcenten op de belastingen blijft hetzelfde.

De Regering geeft in hare antwoorden te kennen, dat de koffij en tabak beide tot de voornaamste handels-artikelen van onze markt behooren; dat de heffing van een eenigermate belangrijk consumtieregt, naar het inzien der Regering, zou kunnen schaden aan de handelsondernemingen en het buitenlandsch vertier belemmeren; dat zij alzoo zwarigheid moet maken om tot zoodanige heffing een wetsontwerp aan te bieden.

Nopens de verbetering der suikerbelasting hoopt de Regering in eene volgende zitting eene voordragt te kunnen aanbieden.

De Regering vleit zich, dat de over het geheel lager gestelde raming genoegzame waarborgen oplevert tegen teleurstellingen, wanneer namelijk ook de nieuwe of verbeterde middelen, waaromtrent ontwerpen van wet aanhangig zijn, of worden aangeboden, door de medewerking der Vergadering zullen tot stand komen, en zulks te eerder, vermits de opbrengsten over het loopend jaar meer voldoende uitkomsten mogen doen verwachten ten aanzien van de bestaande middelen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 13 Augustus jl., n°. 44, is aan *J. L. Haltungius*, uit hoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag verleend als majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Oosterhout.

Bij hetzelfde besluit, heeft Z. M. aan *J. J. van den Ouwelant*, ter zake van deszelfs reeds gevorderden ouderdom, eervol ontslag verleend als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Oosterhout, en zulks onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen langdurige diensten en onder toekenning van den rang van majoor, met vergunning om de uniform en onderscheidingsteekenen aan laatstgemelden rang verbonden, voortdurend te mogen dragen.

Zijne Majesteit heeft tevens benoemd, tot majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Oosterhout, *C. H. W. J.* baron *van Oldeneel tot Oldenzeel*, thans kapitein bij dezelfde schutterij.

— Te *'s Hage* is aangekomen en aan het *hôtel de l'Europe* afgestapt de baron *Mollerus*, Zr. Ms. gezant aan het Hof van St. Petersburg.

— De *Staats-Courant* houdt heden een besluit van den 26sten Julij jl., betrekkelijk het kantoor Hontenisse in Zeeland en de routen of heerbanen in die provincie. Voorts, een ander besluit van den 31sten Julij, houdende bepalingen met betrekking tot de invoering in Limburg van de Nederlandsche vochtmaten voor den handel in het groot en van het Nederlandsche vaatwerk.

— De Minister van finantien heeft bekend gemaakt, in voldoening van art. 3 der wet van 27 December 1840, in verband met de bepalingen der wet van 19 Junij 1843, dat het bedrag der uitgegevene schatkistbiljetten op den 1sten dezer maand beliep *f* 11,979,900.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53 5/16, drie zest., 5/16; dito 5 pCt. 100 dert. zest., 7/8; Syndic. 4½ pCt. 93⅝; dito 3½ pCt. 78; Handelm. 134; O. Indie 5 pCt. 99¾; Ardoins 18 zeven zest.; dito Coupon 19; dito 3½ pCt. 26¾; Portug. te Lond. 2½ pCt. 42 negen zest., ½; oude Russen 107⅝; dito 4 pCt. 90, ⅛; Metalk. 109½; Mexiko 34¼, ⅛; Peruanen 11¼, drie zest.

*** Uit eene akte verleden voor den Notaris ANDRIES VAN DER POEST CLEMENT residerende te *Fijnaart*, arrondissement *Breda*; in tegenwoordigheid van getuigen, den 29 Julij 1843 behoorlijk geregistreerd, blijkt, — Dat de heeren ADAM SOETENS en KORNELIS RADEWALT, Oliefabrikeurs beide wonende te *Klundert*, de tusschen hen bestaan hebbende Vennootschap, (daargesteld bij akte verleden voor den Notaris CORNELIS WILLEM MARIS te *Klundert*, in tegenwoordigheid van getuigen in dato 24 Maart 1841, behoorlijk geregistreerd) onder de firma van SOETENS, RADEWALT en Compagnie, ter uitoefening eener Olieslagerij om van Kool, Lijn en andere zaken Olie en Koeken te fabriceren in den daartoe opgerigten Oliemolen te *Klundert*, genaamd *het Anker*, door wind gedreven wordende, hebben ontbonden, met de dagteekening van den 29 Julij 1843, zullende na dien tijd geene handelingen voor gemeene rekening meerder geldig zijn, terwijl de Vennoot ADAM SOETENS met de Liquidatie der zaken van de Vennootschap is belast, geschiedende hiervan aankondiging overeenkomstig artikel 31 van het Wetboek van Koophandel.

LATIJNSCHE SCHOOL.

De HERVATTING DER LESSEN op de LATIJNSCHE SCHOLEN alhier bepaald zijnde op 4 *SEPTEMBER* aanstaande, gelieve men, om als LEERLING te worden ingeschreven, zich dezer dagen bij Ondergeteekende aan te melden, daar op e. k. DINGSDAG het onderzoek naar de vereischte bekwaamheden zal plaats hebben.

BREDA, 16 Augustus 1843.

TH. VERWAIJEN,
Gymnasii Rector.

MAATSCHAPPIJ
VAN
ALGEMEENE ASSURANTIEN
TEGEN GEVAREN VAN
BRAND.

De MAATSCHAPPIJ van ALGEMEENE ASSURANTIEN, gevestigd te *Brussel*, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 2 Junij 1830, en gewaarborgd door een Kapitaal van twee millioenen en eene reservekas van 150 duizend gulden, waarvan Z. M. de Graaf *van Nassau* stichtend deelnemer is, verzekert tegen BRAND en het VUUR des HEMELS, op de voordeeligste wijze, alle ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN, zonder zelf kosten van taxatie, administratie of briefporto's in rekening te brengen, noch eenige Inleg-gelden te vorderen.

Assurantiën voor zeven jaren aangegaan, genieten het laatste jaar vrijdom van betaling, zoomede die voor vijf jaren, mits vier vooruit betalende.

Voor gewone Gebouwen is de premie slechts 60 Cents per duizend gulden.

Nadere informatiën bij J. P. C. PISTORIUS, Agent der Maatschappij, in de Reigerstraat te *Breda*.

*** De DIRECTEUR DER BANK VAN LEENING TE *BREDA*, zal, op last van de Commissie van Administratie dier Beleenbank, op Woensdag den 20. September 1843, des voormiddags ten tien en des namiddags ten twee ure, aan het lokaal der Bank, publiek doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *April*, *Mei* en *Junij* 1842, zullende die Goederen daags te voren voor een ieder te zien zijn.

Genoemde Panden kunnen alsnog gelost of de interessen daarvan aangezuiverd worden vóór of uiterlijk op Dingsdag den 12. September daar te voren.

De Directeur voornoemd,
R. J. J. MICHIELSEN.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AANBESTEDING.

Op *Dingsdag den 29sten Augustus* 1843, des namiddags ten *twaalf ure*, zal, onder nadere goedkeuring van de GEDEPUTEERDE STATEN, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Noord-Braband*, of bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van gemeld Collegie en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in gemelde Provincie, aan het lokaal van het Gouvernement te *'s Hertogenbosch* worden aanbesteed:

Het ONDERHOUD van den PROVINCIALEN KLINKERWEG, van af den Grooten Weg der 1ste klasse n°. 8, nabij de *HOEVE HEERBEEK* onder *ROSMALEN*, tot *VEGHEL*; ingaande met *primo Julij* 1843 en eindigende met *ultimo Junij* 1844.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk bovengemeld onderhoud zal worden. Aanbesteed, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement te *'s Hertogenbosch*, ter lezing liggen: te *Berlicum* bij MERX aan den Tol; te *Dinther* bij PENNINGS aan den Tol en Meulesteen; te *Heeswijk* in de Zwaan en bij P. VAN ZEELAND; te *'s Hertogenbosch* in het Neerlandsch-, Oud Stadsch-, Brabandsch-, Antwerpsch-, Eindhovensch-, Stadsch- en Molenaars-Koffijhuis; mitsgaders in de logementen den Gouden Leeuw en den Eenhoren; te *Heusden* bij H. VERHOEVEN, in het wapen van Amsterdam; te *Hintham*, onder *Rosmalen*, bij J. DE WINTER; te *Middelrode* bij SCHOUTEN en te *Veghel* bij VAN DER AA.

Zullende des *Zaturdags* voor de Aanbesteding, de vereischte aanwijzing in loco worden gedaan, en intusschen de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij den Hoofd-Ingenieur als bij den provincialen Ingenieur Jonkheer E. C. B. RIDDER VAN RAPPARD, te *'s Hertogenbosch.*

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR der
Provincie *Noord-Braband*,
A. J. BORRET.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, zullen op Maandag den 4. *September*, 1843, des middags ten Twaalf ure, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren gezegelde Biljetten van Inschrijving, in het openbaar aanbesteden:

De *VERLIGTING* van STADS STRATEN, MARKTEN en PLEINEN, met de daartoe benoodigde Leverantiën en te doene Werkzaamheden; (except het Verfwerk); voor den tijd van *één Jaar*, ingaande met den 15den September 1843, en eindigende den 15den September 1844.

De Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. COTTERS.

BREDA den 17. Augustus 1843.

Ter ordonnantie van Burgemeester
en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKES.

Wordt Te Huur gepresenteerd,
OM DADELIJK TE AANVAARDEN:

Een STAL, geschikt voor vier PAARDEN. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal ten verzoeke van de Administratie der Artillerie te *Breda*, op Dingsdag den 22 Augustus 1843 des voormiddags te 10 uren, op het Nonnenveld te *Breda*, publiek aan de meestbiedenden VERKOOPEN:

22 Zeer goede op reform gestelde TREKPAARDEN, welke ter plaatse voornoemd een uur vóór de verkooping, voor een ieder zullen te zien zijn. Betaling Kontant op de Verkooping.

GEWONE VERKOOPZAAL,
Veemarkt, *Lett. D.*, N°. 178, *te* BREDA.

AANZIENLIJKE VERKOOPING,

op WOENSDAG den 23. Augustus 1843 en volgenden dag, beginnende des voormiddags te 10 uren, bestaande in:

Fraaije mahony Secretairs, Chiffonnières, Commodes, Buffetkastjes en Consoles met marmeren bladen, mahony Coulis-, Thee-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, mahony Stoelen met blaauwe trijpen en zwarte Zittingen, een mahony Canapé met zwarte Trijp, Spiegels en Platen met vergulde en mahony lijsten, verscheidene Vergulde-, Palissander- en Albasten Pendules en Bloemvazen, eene groote partij Fransch Porselein, waaronder vergulde Serviezen, wit en gebloemd Theegoed, Bouillontassen en Bloembekers, mahony en eiken Ledekanten, met daarbij behoorende extra goede Bedden en Matrassen, Kussens, wollen en katoenen Dekens, verscheidene zeer goede Tapijten, waaronder een Smirnasch van 7 el lengte en 6 el breedte, mooije Karpetten en Tafelkleeden, eene goede Cuisinière Kolomkagchel en Voorhaard, een extra mooije van schelpen vervaardigde Tempel, een groote en goede Verrekijker, enz.

Gemelde Goederen zijn daags voor de Verkooping (*Dingsdag*), aldaar voor een ieder te zien.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.